

בְּאַלֹהִים נַעֲשֶׂה-חֵלִיל וְהוּא יָבוֹס צָרֵינוּ: הִיבְטִים לְשׁוֹנֵי פְקוּדֵי פֶה

דְּקֻדּוּקִים בְּקִרְיַת הַתּוֹרָה וְהַדְרָכָה לְקוֹרְאֵי בִּפְרִשְׁת פְּקוּדֵי וּבִהֲפֻטְרַת הַחֹדֶשׁ וּבִרְאִשׁוֹן שֶׁל וִיקְרָא
יֵשׁ לְשִׁים לֵב לְשִׁינוּיִם קְלִים בִּהְשׁוּאָה לְפִסּוּקִים מְקַבְּלִים בִּפְרִשְׁת תְּרוּמָה וְתִצּוּה (כְּמוֹ תּוֹסֶפֶת וִי"ו
הַחִיבוּר).

לֹח כֹּא אֱלֹה פְּקוּדֵי: אֶפֶס עַל פִּי שֵׁשׁ הַפְּרָשָׁה: פְּקוּדֵי, יֵשׁ לְזִכּוֹר שְׁכָאן הַפ"א רְפוּיָה. עֲבֹדַת הַלְוִיִּם: אִין
גְּעִיָּא בַּה"א, גַּם אִם בַּחֲלֹק מִהַחֻמְשִׁים מוֹסִיפִים גְּעִיָּא, הַשּׁוּא בִּלְמ"ד נַח

לֹט ב עֲלִיית שְׁנִי

לֹט ד עֲשׂו-לֹ: הָעֲמִידָה קִלְה בַּע"ן מִפְּנֵי הַגְּעִיָּה שֵׁם

לֹט י וְיִמְלֹאוּ-בֹ: הַלְמ"ד לֵלָא דָּגֵשׁ בַּשּׁוּאָה נַח¹ וְאִין לְהַבְלִיעַ אֶת הָאֵלֶּף שְׁלֹאֲחֵרִיָּה, לֹא: וְיִמְלֹאוּ.

טוֹרֵי אֶבֶן: טַעַם נִסּוּג אַחוֹר לִט"ת. פְּטָדָה: הִט"ת בַּשּׁוּאָה נַח וְהַדְל"ת רְפוּיָה²

לֹט יָא וְיִהְיֶה: הִי"ד בְּקִמְצָה³

לֹט יִג וְיִשְׁפָּה: הִי"ד בְּקִמְצָה רַחֲב הַפ"א בְּצִירֵי לֹא בִּסְגוּל לֵלָא דָּגֵשׁ,
כִּלְכֵּל, יֵשׁ לְהִזְהֹר בְּכָל אוֹתָם מְקוּמוֹת בָּהֶם הַמְקִרְאוֹת דּוּמִיִּם זֶה לָזֶה בֵּין תְּרוּמָה-תִּצּוּה לְבֵין וִיקָהֵל-פְּקוּדֵי.
אַחַד מֵהֶם הוּא:

לֹט טו שְׁרִשְׁתָּ: שְׁרִשְׁתָּ גְּבֻלָּת אֲצִלְנוּ, לַעֲוֹמֶת שְׁרִשְׁתָּ גְּבֻלָּת שְׁבִפְרִשְׁת תִּצּוּה

לֹט כֹּב עֲלִיית שְׁלִישִׁי

לֹט לִג עֲלִיית רְבִיעִי

אֶת-צִיץ נֶזֶר-הַקֹּדֶשׁ: הַנּוֹר"ן בְּצִירֵי וְלֹא בִּסְגוּל

לֹט לֹד הַמֵּאֲדָמִים: אִין גְּעִיָּא בַּה"א, וְאִין סִפֵּק שְׁהַמ"ם בַּשּׁוּאָה נַח

לֹט מִג וְיִבְרָךְ: בְּמַלְעִיל, אִין כֹּאן נִסּוּג אַחוֹר אֵלָא, כֹּל 'וִיבְרָךְ' שְׁבִמְקָרָא בְּמַלְעִיל⁴

מ א עֲלִיית חֲמִישִׁי

מ ד וְהַעֲלִיתָ: הָעֲמִידָה קִלְה בַּה"א מִפְּנֵי הַגְּעִיָּה וּבְמַלְרַע, הַלְמ"ד בְּצִירֵי⁵

מ ט וְהִיָּה קֹדֶשׁ: טַעַם נִסּוּג אַחוֹר לַה"א הָרִאשׁוֹנָה

מ טו מִשְׁחָתָם: הַמ"ם בְּקִמְצָה קֶטֶן

מ יז עֲלִיית שְׁשִׁי

מ כֹּח עֲלִיית שְׁבִיעִי

מ כֹּט פֶּתַח מִשְׁכַּן אֱלֹהִים-מוֹעֵד: טַעַם טַפְחָא בְּתִיבַת פֶּתַח

מ ל לְרַחֲצָה: הִר"שׁ בְּקִמְצָה קֶטֶן וְהַחֲל"ת כְּמוּבָן בַּשּׁוּאָה נַח

¹ אִין בְּכוּחַ הַמַּתִּיגָה (מִקָּל, דְּרַבֵּן) לַעֲשׂוֹת אֶת הַשּׁוּאָה נַע.

² אִין לְהַנִּיעַ אֶת הַשּׁוּאָה עַל מִנַּת לְהַקֵּל עַל הַהֲגִיָּה.

³ בְּרֹב הַסְּפָרִים הַה"א בַּחֲטָף פֶּתַח, בְּתוֹרָה קְדוּמָה, עַל פִּי כֵן הִתִּיגָאן, בַּחֲטָף קִמְצָה. אֲבָל נוֹסַחאוֹתֵינוּ הַמִּסְתַּמְכּוֹת עַל כֹּתֵר
אַרְס צוּבָא – עֵיקָר: וְיִהְיֶה:

⁴ גַּם בְּצוּרַת הַפֶּסֶק מוֹחֲלֻט בְּזִקָּף גָּדוֹל הוּא מַלְעִיל וְהִר"שׁ בִּסְגוּל: וְיִבְרָךְ כֵּן הוּא בַּחֲנוּכַת הַבַּיִת ע"י שְׁלֹמֹה מַלְכִּים א ח
יִד/נָה

⁵ בְּמִקּוּמוֹת אַחֵרִים בְּמִקְרָא הַלְמ"ד בַּחֲרִיק

מ לב וּבְקֶרְבָּתָם: בִּלְתִּי ראשונה בשווא נח והקו"ף בקמץ קטן. יִרְחֲצוּ: הטעם בחי"ת ומנוקד קמץ

מפסיר

פרשת החודש

יב ג בְּעֶשֶׂר: העמדה קלה בבִּלְתִּי להדגשת הסגול המורה על מיודע. וְיִקְחֻ: וא"ו החיבור בשווא נע, לשון עתיד

יב ז וְנִתְּנוּ: מרכא בנ"ן כטעם משנה. הַבְּתִּים: דגש בת"ו⁶ (אחד מן היוצאים מן הכלל), יש להטעים מעט את הבִּלְתִּי בגלל המונח על אף האי נוחות שבדבר

יב יא וְכָכָה: הטעם בכ"ף הראשונה מלעיל. כדי למנוע טעות סומנה זרקא בכמה חומשים גם בכ"ף

יב יד תִּחְגְּהוּ: החי"ת בקמץ חטוף (קטן)

יב טו מִיִּשְׂרָאֵל: היר"ד בחירק ודגש חזק, אין לקרוא מִיִּשְׂרָאֵל

יב טז לֹא-יַעֲשֶׂה ... יֵאָכֵל: היר"ד בצירי וגעיה אחריו המורה על העמדה שלא יישמע 'יעשה' וישנה משמעות

הפסרת החודש, יחזקאל מה טז – מו יט:

מה יז וְהִנֵּסְךָ נר"ן בצירי ומוטעמת. וּבְחֻדָּשִׁים: העמדה קלה בבִּלְתִּי להבחין בין מיודע בסגול ללא מיודע בשווא וכן הוא בהמשך מו ג

מה כא תָּג: החי"ת בקמץ שְׁבַעוֹת: השי"ן בשווא ולא בקמץ

מו ח וּבְבֹא: בִּלְתִּי ראשונה בשווא נח על אף הקושי וכן הוא בפס' ט

מו ט נָכְחוּ: הכ"ף בשווא נח על אף הקושי

מו י וּבְצִאתָם יֵצְאוּ:

בכל הדפוסים וכתבי היד הידועים הגירסא וּבְצִאתָם, ובכללם, כתר ארם צובה⁷

מו יב וּפְתַח לוֹ: טעם נסוג אחר לפ"א

מו יז וְהִיְתָה לוֹ: טעם נסוג אחר לה"א, עם זאת השוא ביר"ד נע, ודגש חזק בלמ"ד מדין אתי מרחיק.

וְשָׁבַת: הבי"ת רפה, פועל לשבות בלשון עבר

ראשון של ויקרא

א ה שני במנחת שבת

א י שלישי במנחת שבת

וְאִם-מִן-הַצֹּאן: יש להקפיד על הפרדת התיבות

מלוא העומר. אֱלֹה פְּקוּדֵי הַמִּשְׁכָּן מִשְׁכָּן הָעֵדוּת אֲשֶׁר פָּקַד עַל פִּי מֹשֶׁה עֲבַדְתָּ חֲלוּסִים בְּיַד אֵיתָמָר בֶּן אֶחָד הַחֲפָזִים. אפשר לפרש כי המשכן ניתן בחשבון, ובחשבון יש לחיצונים שליטה, כדכתיב וְלֹא יִהְיֶה בָהֶם נֶגֶף בְּפָקֶד אֲתֶם (שמות ל, יב). אך יש לומר שהיתה כוונתו יתברך לפי שגלוי לפניו שעתיד המשכן להתמשכן בעוונותיהם של ישראל ולכפר עליהם, כמו שאמרו חז"ל (איכה רבה ד) ששפך חמתו על העצים ועל האבנים, לכן בכוונה נעשה על פי חשבון. וזהו 'אלה' שרומז

⁶ ברור שהדגש בת"ו אינו סוגר את ההברה במילה בְּתִים, כי הקמץ כאן הוא רחב! ואכמ"ל.

⁷ לפי תורה קדומה צריך להיות 'ובדרכם יצאו' על פי כתבי יד תימניים.

לעגל שנקרא 'אלה', לכן היה 'פקודי' המשכן. לכן אמר 'ויביוס פקדי' (שמות לב, לד), 'שענין פקודי' המשכן שנעשה במנין זה לפי, ש'פקדתי עליהם חטאתם' וצריך המשכן לכפר בעדם, לכן 'פקד' על פי משה עבודת הלויים ביד איתמר, שיהיה להם כפרה לפי שעה על עוון העגל. ולפי שחשבון שולטין בו החיצונים, לכן 'פקד' על פי משה בקדושתו שלא יוכלו לשלוט בו לפי שעה ואם היו מכשירין מעשיהם לא היה צריך ליחרב, והיה כפרה גמורה על העגל. וראיה ב'וצלאל בן אוּרִי בן חור למטה יהודה עשה את כל אשר צוה ה' את משה', שנעשה על פי בצלאל בן אוּרִי בן חור, אף שהרגו ל'חור' בעת העגל, לא נחשב להם מזכיר עוון, וקטיגור נעשה סניגור אילו לא פגמו אחר כך.

לח כב הרב יהושע גריינימן נר"ו. ו'וצלאל בן אוּרִי בן חור למטה יהודה עשה את כל אשר צוה ה' את משה' כתב התרומת הדשן על התורה דמש"כ רש"י אפילו דברים שלא אמר לו רבו הסכימה דעתו למה שנאמר לו בסיני, אין הכונה למה שאמרו בגמרא על כלים ומשכן (א"ה, מה מהם להקדים) אלא על עוד דברים, אך תימה ששכח משה לומר לו מה שנצטוה, אבל היתה דעת משה שהוא יסיים אותם הדברים כדמשמע ברש"י, ובצלאל הבין מעצמו וגמרם, ולא נשאר למשה אלא הקמת המשכן ע"ש.

לח כד הרב אליעזר פולאייס נר"ו. ויהי זהב התנופה גו', להלן כתיב וְכֶסֶף פְּקוּדֵי הָעֵדָה גו', וַיַּעַשׂ בָּהֶּן, וכן בנחשת כתיב וַנַּחֲשֶׁת הַתְּנוּפָה גו' וַיַּעַשׂ בָּהֶן, וצ"ע למה לא פירש גם בזהב מה עשו בו. וכתב הרמב"ן ז"ל שהוא לפי שלא יודע ציפוי כל כלי כמה זהב יש בו, ור"ל דמה שפירש הכתוב בזה הוא ליתן חשבון מה נעשה בו, ויכמו שאמרו רז"ל כשבא משה לתת חשבון על כל דבר ודבר וכו', ועי' להלן פסוק כ"ח מש"כ שם, וזה ה' ידוע בכסף ובנחשת שהי' רובו לאדנים, משא"כ בזהב שהיה לציפוי, (וזולת המנורה שמפורש בפסוק שהי' משקלה ככר זהב).

לט כב הרב יהושע גריינימן נר"ו וַיַּעַשׂ אֶת מַעֲיֵל הָאֶפֶד מַעֲשֵׂה אֶרֶג כָּלִיל תְּכֵלֶת דעת הרמב"ן דהמעיל היה פתוח לכל אורכו, רק ליד הצואר היה סגור קצת ולובשו דרך הנקב, והנה במדרש שוחר טוב (והובא גם בראב"ה) איתא וַיָּךְ לֵב דָּוִד אֹתוֹ עַל אֲשֶׁר כָּרַת אֶת כְּנָף אֲשֶׁר לְשֹׂאוֹ (שמואל א, ב, דה) וגו' דכיון דכרת כנף מעילו של שאול, אם כן שוייה בעלת ג', והכשילו בכלאים בציצית לזמן זה, דטרם גזרו אז משום כסות לילה⁸ (ומשום מתעסק, אין שייך בזה, ואף שהיה פיקוח נפש יכול היה לעשות בדרך אחרת ואם כן גם הוא עבר בלאו), ומיהו להרמב"ן צ"ל דשל שאול היה פתוח למעלה כדי להתחייב בציצית, ורק של כהן גדול היה סגור למעלה, וולרשי צ"ל דיש כמה סוגי מעיל, ועיין רא"מ פרשת תצוה.

לט לב צדקת הצדיק. וַתִּכְלֹל כָּל עֲבֹדָתוֹ. בגמרא (שבת קיט:): כל המתפלל בערב שבת ואומר ויכולו, מעלה עליו הכתוב כאילו נעשה שותף להקב"ה במעשה בראשית, שנאמר וַיִּכְלֹו, אל תיקרי וַיִּכְלֹו אלא וַיִּכְלֹו⁹.

וידוע מה שכתב השל"ה הק' דכ"מ שאמרו 'אל תיקרי' אינו כמגיה הפסוק, רק המכוון שלא תוכל לקרותו כך עד שתקרא כך, ואז נקרא ככתבו. והענין על פי מה שמובא בזה"ק

⁸ מעיקר הדין מותר ללבוש סדין מפשתן ולהטיל בו חוטי תכלת מצמר, לפי המדרש המעיל של שאול היה מפשתן, ולכן כשדויד כרת את הכנף, נשארו רק שלוש כנפות ונפטר מציצית, ועתה שאול לבש בגד ובו כלאים. להלכה נפסק שאין להטיל ציצית צמר בסדין מפשתן מחשש שילבש סדין מצויצת בכלאים בלילה, שאינו זמן ציצית. בזמן שאול ודויד טרם נאסר סדין בציצית.

⁹ ויכולו פירושו נגמרו בלי לציין מי כילה, וַיִּכְלֹו מתפרש שאחרים כילו והדרשה מפרשת שהמתפלל בע"ש וקורא ויכולו מעלים עליו כאילו כילה, נעשה שותף למי שכילה.

פרשה זו (דף רכב): ותא חזי בשעתא דכולהו אומנין שארו למעבד וכו', איהי אשתלימת מגרמה וכו', דכתיב 'ותכל כל עבודת וגו'. כגוונא דא 'יִיכְלוּ הַשָּׁמַיִם' וגו', וכד אתבני בי מקדשא כל עבדתא דאתעבד איהי מגרמה אתעבדת. (תרגום: בוא וראה, בשעה שכל האומנים התחילו לעשות מלאכתם, היא נשלמה מאליה, דכתיב 'ותכל כל עבדת', וכן הוא 'יִיכְלוּ הַשָּׁמַיִם', וכשנבנה ביהמ"ק, כל המלאכה שנעשתה, היא נעשתה מאליה). והנה במלאכת המשכן והמקדש יתכן לומר שמעצמה נעשית המלאכה ע"י השי"ת, אבל בבריאת שמים וארץ יש להבין איך יתכן לשון 'יִיכְלוּ' שדרש ג"כ דאשתלימת מגרמה. אך הענין דכל מצוות התורה הוא 'וְהִלַּכְתָּ בְּדִרְכֶּיךָ' (דברים כח, ט), שהשי"ת מקיים כל המצוות, והיינו שהאציל דברי תורה לבריאת עולמו וציוה לישראל והלכת בדרכיו. וכבר אמרנו במה שנאמר 'בְּפִיךָ וּבְלִבְךָ לַעֲשׂוֹתוֹ' (דברים ל, יד), ולא כתוב 'במעשיך', שבאמת גמר המעשה הוא מהשי"ת דקוב"ה לא בעי מינן אלא רעותא דליבא, וזהו 'בפִּיךָ' להכניס ללב – 'וּבְלִבְךָ', ואח"כ 'לַעֲשׂוֹתוֹ' (דברים ל, יד), גמר המעשה ע"י השי"ת. וכן הציג השי"ת בשעת הבריאה 'כִּי יֵשֶׁת יָמִים עֲשֶׂה יְיָ' (שמות כ, י), שברא רק כח בעולם שיעמוד ששת ימים ואח"כ צריך שיוגמר ע"י השבת, וכמו שמובא בזה"ק דכד אתא יומא שביעאה כדין אשתלימו כל עבדין, והעיקר ע"י שיהיה שומר שבת. ומקודם מתן תורה מחדש בטובו בכל יום מעשה בראשית ע"י חידוש הלכה שהקב"ה מחדש בבית דין של מעלה בכל יום (בר"ר מט ב), וזה היה עד אברהם אבינו שקיים כל התורה ושבת בכללה שקיים אף עירוב תבשילין. אבל עיקר התכלית היה שיהיה אומה ישראלית שקיבלו התורה ואז נמסרו חידושי ההלכות לישראל, ונקראו 'בוני עולם', בנאין שעוסקין בבנינו של עולם (שבת קיד). וכן אמרו (תנחומא פרשה זו א') על מה שנאמר 'וּמַעֲשֵׂה יָדָיו מְגִיד תְּהִלָּתוֹ' (יחזקאל יט, ב), 'מעשה ידיהם של צדיקים, מי מגיד, הרקיע. ומאי ניהו מטר. הרי דקרי מעשה ידיהם של צדיקים מעשה ידיו' מטעם הנ"ל. והבירור של צדיקים הוא שפועלין בתפילתן שיוורד המטר, וכמו שאמרו (מו"ק כח). דהא רבה ורב חסדא תרווייהו רבנן צדיקי הוו מר מצלי ואתא מיטרא, ומר מצלי ואתא מיטרא, שזה הבירור שהם צדיקים. ובאמת עיקר הבריאה היה שיהיה שכינה בתחתונים, וזה יהיה ע"י הצדיקים וכו', וזה להורות שידע האדם שבכל מעשיו הגמר ע"י השי"ת כמו שנאמר 'לַעֲשׂוֹתוֹ', וכמו שהציג השי"ת בריאת שמים וארץ שיוגמר ע"י מעשי ידיהם של צדיקים, אבל באמת הם ג"כ מעשה ידיו. וזה שאמרו 'אל תיקרי 'יִיכְלוּ' שמורה דאשתלימת מגרמה כנ"ל, אלא 'יִיכְלוּ' עד שיהיה שומר שבת ויהיה השכלול על ידו, ואז אשתלימת מגרמה כנ"ל, וזה שאמרו שמעלה עליו הכתוב כאילו נעשה שותף להקב"ה במעשה בראשית.

לט לח הרב דוב לנדו נר"ו. **וְאֵת מִזְבַּח הַזֹּהֵב וְאֵת שֹׁמֵן הַמִּשְׁחָה וְאֵת קִטְרֵת הַסַּמִּים** במשך חכמה הקשה הא קיימא לן דכל מעשה הקטרת צריך להיות בקדש, ואם פטמה בחוץ או בכלי חול פסולה (רמב"ם כלי המקדש ב' ז), ואיך עשה בצלאל, טרם שהוקם המשכן, בחול את הקטרת. ואמנם דעת ריב"ל בירו' שקלים ד' שפטמה בחולין כשרה, וכ"מ במנחות ט' א' גבי יציקה ובלילה, דמדכחונה לא בעיא, פנים נמי לא בעיא וכו', והא איכא פטום הקטרת דבעיא פנים ולא בעיא כהונה! ועל כרחך דסבר ריש לקיש דפטמה בחול כשירה. ולכא' תליא בסיבת הדין דבעי' פנים, ופיטום הקטרת הא ודאי דלא הויא עבודה, והוא רק גדר הכשר עשיית הקטרת, ולא דמי ליציקה ובלילה שהם גדר עבודה.

לט לו הכתב והקבלה. **לֶחֶם הַפָּנִים.** מנה כאן את מעשה לחם הפנים בתוך שאר מלאכות המשכן, וכן (בויקהל ל"ה), ויש להעיר דלרז"ל לא היתה אפיייה במלאכת המשכן, כבשבת (ע"ד ב') שביק תנא דידן בשול סממנים דהוי במשכן ונקיט אופה יעו"ש וברש"י דמתני' שם שכ' אופה לא הוי במשכן דלא שייך אלא בפת ופת לא שייכי במלאכת המשכן, ובשתי המקראות מבואר דאפייית לחם הפנים אף שאין לו שייכות לבנין עכ"פ נחשב במלאכת המשכן, והא

דכל המלאכות ממלאכת המשכן אנו למדים, לא בלבד המלאכות שהיו בשעת עשיית המשכן, אלא אף שהיו לצורך המשכן אחר כך, כבמתני' פי"א מ"ב שכך היתה עבודת הלויים וכו', וכמ"ש התי"ט פי"ד מ"ג שכן משא בני קהת; ואפשר שאין המכוון במקראות האלה אפיית לחם הפנים, כ"א הכלים הנצרכים ללחם הפנים, ויהיה טעם. את השלחן את כל כליו ואת לחם הפנים, כלים הנצרכים אל השולחן עצמו והנצרכים לצורך לחם הפנים, ומלות את כל כליו משמש פנים ואחור, וקצת סמוכים לזה ממ"ש ויעש את הפלים אשר על השלחן את קערותיו ואת כפתיו ואת מנקיותיו ואת הקשות (שמות לו, טז) הם כלי לחם הפנים.

לט לז הרב אברהם פולאייס נר"ו. את נרתיק, במנחות פ"ח ב' איכא פלוגתא אם היו הנרות מגוף המנורה והם מכלל הככר, ולמ"ד שהיו מגוף המנורה צ"ע מה שהזכיר הנרות בפ"ע, שוב הראוני שכבר הקשה כן הסמ"ג עשין קס"ג, [נעוד העירוני מהא דכתיב לעיל ואת מנורת המאור ואת כליה ואת נרותיה שהפסיק עם הכלים בין מנורה לנרות, ועכ"פ כאן קשה טובא דכיון שהיו גוף אחד מאי שייך לחלק בהבאות,] והרמב"ם פ"ג מהל' בית הבחירה ה"ו פסק כמ"ד שהיו קבועין בה, וכתב דזה הטעם שלא נאמר נרותיה זהב טהור כמו שנאמר במלקחיה ומחתותיה מפני שהם קבועין בה

לט מ הרב אליעזר פולאייס נר"ו. את מיתריו, אף שהוא לשון זכר לא קאי על שער החצר אלא על החצר, שהמיתרים היו לקשור היריעות ליתדות כמבואר ברש"י פרשת ויקהל ל"ה י"ח ובסוף פרשת תרומה כ"ז י"ט, (וכן לקשור יריעות המשכן כמ"ש שם) ומה שאמר הכתוב מיתריו בלשון זכר ויתדותיה בלשון נקבה, מצינו כן גם לעיל ל"ה י"ז את עמדיו ואת אדניה, וכתב ראב"ע שם שהוא כמו ורוח גדולה וחזק (מלכים א, יט, יא).

מ ג הרב אליעזר פולאייס נר"ו. וספת על הארץ את הפרכת, כתב רש"י לשון הגנה שהרי מחיצה היתה, ר"ל דאין לפרש ספות מלשון סכך, דסכך הוא מלמעלה וזה היה מחיצה, וע"כ דלשון הגנה הוא, וכן כתב בפרשת תרומה כ"ז ל"ז בפסוק ועשית מקדש לפתח האהל וילון שהוא מוסך כנגד הפתח כמו שקבת בעדו (איוב א, י) לשון מגין.

ואונקלוס תרגם וספת ותטיל, וכן להלן פסוק כ"א, ויסקף על ארון העדות תרגם ואטיל, והוא לשון סכך, (כמו סוככים בכנפיהם על הכפורת דמתרגמינן מטלן, וכן סוכות) ונראה משום דמהות סכך הוא הגנה, ולכן נופל שפיר לשון זה אף על מחיצה המגינה, וכשם שנופל עלי' לשון זה בלשון הקודש.

ומסך מתרגם בכל מקום פרסא, לשון יריעה הפרושה לפני הפתח, ואף דנראה דיוסכות ומסך הם מאותו שורש שינה בלשונם, ואפשר משום דכן הוא שימוש הלשון בארמי, שאין דרך לקרוא בארמי לדבר הפרוש לפני הפתח בלשון סכך ע"ש שימושו להגן, אלא כפי צורתו שהוא פרוש.

מ טו בן לאשרי. לחית להם משחתם לכהנת עולם לדדתם. ב' במסורה, הכא, ואידך 'משחתם בקם מום בקם (ויקרא כב, כה). יש לפרש רמיזת המסורה על פי אומרם ז"ל (סוטה טו א)

'למשחה' היינו לגדולה, כדרך שהמלכים אוכלים. והכי פירוש: 'משחתם' היינו גדולתם אינו 'בהם', דאינם חושבים עצמם ליש, אלא גדולתם היא 'להם', והיינו טפילה להם, וכיון שאינם מחשיבים עצמם לכן אין גדולתם מביאתם להיות מתגאים על הציבור, אז היא להם 'לדדתם'. אבל 'משחתם בקם', שחושבים את עצמם ליש ודבר גדול, דהגדולה הוא 'בהם', אז 'מום בס', כאומרם (מגילה כט א) האי מאן דיהיר בעל מום הוא. וצוחה

העזרה צא מכאן יששכר איש כפר ברקאי שמכבד את עצמו ומבזה קדשי שמים, כדאמרו בפסחים (דף נז א)¹⁰

מ לו הרב גור אריה צור נר"ו וּבְהֶעֱלֹת
וּבְהֶעֱלֹת הָעֵנָן מֵעַל הַמִּשְׁכָּן יִסְעוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּכָל מִסְעֵיהֶם.
יש ליתן טעם מדוע נאמר וּבְהֶעֱלֹת לשון נפעל, היה לו לומר כביכול וּבְעִלּוֹת הענן.
אלא י"ל כדי שלא יחליפו ח"ו צורה ביוצרה, שלא יראו בענן קדושה עצמית
וח"ו ישתחוו לו, נאמר וּבְהֶעֱלֹת, שידעו מי הוא העולה ומי הוא הַמַּעֲלָה. שהקב"ה
הוא הַמַּעֲלָה את הענן, ואינו עולה מעצמו.
ועל דרך הצח, חלקהו לשניים.

וּבֵה – עֲלוֹת. עֲלוֹת הָעֵנָן הוּא ע"י ה'. ובשם ה' עֲלוֹת הָעֵנָן.
ועוד י"ל על דרך הסוד: וּבֵה – עֲלוֹת "ובה" הוא אחד השמות של ע"ב. והב. ועל
ידי שם והב מע"ב נֶעְלָה הָעֵנָן (במדבר י, יא)¹¹. שנאמר וּבֵה – עֲלוֹת, וּבְהֶעֱלֹת הָעֵנָן.

מ לא הרב חיים גריינימן ז"ל. וְרָחֲצוּ מַמְנֵוּ וגו' אֶת יְדֵיהֶם וְאֶת רַגְלֵיהֶם
בגמרא בובחים י"ט ב' מבואר סדר הקידוש ידים ורגלים כיצד מניח ידו הימנית על גבי רגלו
הימנית וידו השמאלית על גבי רגלו השמאלית ומקדש, ונראה דאינו אלא למצוה, אבל
בדיעבד אף אם קידש כל יד וכל רגל לחוד נמי שפיר דמי, וכן משמע יומא כ"ט ב' דאמר
בשלמא רגלים משום ניצוצות אלא ידים כו', ומשמע דיכול לקדש כל אחד בפני עצמו, ואף
שיש לדחות דשאני התם דעכשיו אי"צ לקדש אלא רגליו, מ"מ אם היה הדבר לעיכובא, יתכן
דאף בצריך לקדש רק רגליו יש להצריך שיקדש גם ידיו כיון שזהו סדר קידוש, ועכ"פ מדרבנן
שפיר י"ל דתיקנו שלא לחלק בקידושין, וליכא להוכיח דמצוה לשפשף, וכ"מ זבחים כ"ב דאפיק
ידיה לבר כו. ולא נתבאר בהדיא כיצד המים נשפכים על ידיו ורגליו מן הכיור, אבל מכיון
דלרבנן מקדש בעצמו בלא סיוע חבירו, ע"כ דכופה הכלי ובעוד המים נשפכים נותן ידיו ורגליו
תחת הקילות, ואין צריך כח גברא, ותנן נמי יומא ל"ז א' בן קטין עשה י"ב דד לכיור משמע
שפותחין הדר והמים מקלחין מאליהן, ועי' באו"ז ה' נט"י סי' ס"א, ובסמ"ג עשה כ"ז כתב
לפרש דהדבר במחלוקת אם צריך כח גברא בקידוש, עי"ש. – גם לא נתבאר אם צריך לרפות
ידיו שיכנסו המים גם מבפנים היד, או דדומיא דרגליו דסגי בנותן מים עליהם מלמעלה
ותחתיהם על הרצפה. ונראה דאם בשפיכה אחת לא הלכו המים על כל ידיו ורגליו, דמוסיף
בשפיכה שניה ושפיר דמי, דלא מצאנו שצריך בשפיכה אחת, וכש"כ אם נימא דצריך כח
גברא כמו שהביא הסמ"ג הובא לעיל, דודאי כשידיו ע"ג רגליו ופותח הברזא א"א לצמצם
שבכח ראשון ילכו המים על פני כל ידיו ורגליו, ובהדיא איתא בסמ"ג דסוגר הברזא וחוזר
ופותח, ומשמע דאף לכתחלה יכול לקדש בב' נטילות בזא"ז, ושלא יתנגבו הראשונים, דלחצאין
אפשר דלא מהני עי' גיטין ט"ז א', דאע"ג דמבואר י"ט ב' דצריך ליטול ידיו ורגליו כאחת עד שאם
היה אפשר לתת רגליו זו על זו וידיו עליהם היה צריך לעשות כן, היינו דצריך שמי הקידוש
ילכו בשוה על כולם ולא יקדים אחד לחבירו, אבל כשהם יחד ושופך על כולם ויש בכולם
מקומות שכבר הגיעו המים ומקומות נגובים וחוזר ושופך י"ל דשפיר דמי, דזה מיקרי שקידש
ידיו ורגליו כאחת.

ולכאורה אין צריך שהמים יגיעו לכל ידיו ורגליו שהרי עומד על הרצפה בשעת קידוש
כדאמר בגמ', ואין המים יכולים להגיע לכפות רגליו, וועי' בר"ש נגעים פ"ו מ"ח דכף הרגל חשיב בית
הסתרים, ונראה דחציצה מעכבת שם כדין ביה"ס, עי' בכ"מ רפ"ו מטו"צ שכתב דלכל מילי חשיב כגלוי עי"ש,

¹⁰ א"ה מוטב היה לציין כרתות כח ב, שהוא המקור

¹¹ מקרא זה נאמר במסע הראשון.

וכן כשמניח ידיו ע"ג רגליו לא נזכר שצריך להניחם ברפרוף שהמים יוכלו לבוא בהם, וגם ברפרוף יהיו מקומות שלא יגיעו המים, וע"כ דסגי בהכי שכן הוא מצות הקידוש, וובתוספתא פ"א דמנחות דקתני נותן יד ימינו ע"ג רגל ימינו כו' משפשף ומרחיץ משפשף ומרחיץ, ולפי"ז שפיר מגיעין המים לכל המקומות, אבל בגמ' וברמב"ם לא נזכר שמשפשף, ולסוברים דבעי כח גברא הרי במקום השפשוף לאו כח גברא, וצ"ע.

הרב גור אריה צור נר"ו. לשבת מברכין ראש חדש ניסן על דרך הסוד שם השם השולט בחדש ניסן הוא יהוה היוצא מראשי תיבות של הפסוק (תהלים צ"ו יא) יִשְׁמְחוּ הַשָּׁמַיִם וְתִגַּל הָאָרֶץ

בפרשת החדש נאמר הַחֹדֶשׁ הַזֶּה לָכֶם רֹאשׁ חֳדָשִׁים רִאשׁוֹן הוּא לָכֶם לְחֹדֶשִׁי הַשָּׁנָה. (שמות יב, ב') אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, לָכֶם לָכֶם תִּרְי זְמַנֵּי לְמַנָּה. אָמַר רַבִּי יִצְחָק, וְגו' כִּי חֶלֶק ה' עָמָּו (דברים לב, ט). אֲתִקְשְׁרוּתָא דָּא לָכֶם, [לָכֶם] וְלֹא לְשָׂאָר עַמִּין. (זוה"ק, פרשת בא)

ופירושו: שבזה, בחידוש החדש, תהיו מתקשרים ואחוזים בשכינה הקדושה, והתקשרות זו היא אך ורק לכם, לכם ולא לאומות העולם. כעין אות היא ביני וביניכם (שמות לא, יג). כאן רמז להם הקב"ה לישראל שפנדי חדש בחדשו יהיו ישראל מתקשרים אליו מחדש, בהיותו נגלה עליהם עם חידוש הלבנה. ידידנו נר"ו המשיך לבאר את הצירופים המיוחדים לראשי החדשים אחרי שגילה לנו שצירוף ניסן רמזו במקרא יִשְׁמְחוּ הַשָּׁמַיִם וְתִגַּל הָאָרֶץ המשך דבריו ליודעי ח"ו. נמשיך בקטע נוסף מדבריו.

הַחֹדֶשׁ הַזֶּה לָכֶם רֹאשׁ חֳדָשִׁים רִאשׁוֹן הוּא לָכֶם לְחֹדֶשִׁי הַשָּׁנָה

אמר ר' יצחק לא היה צריך להתחיל את התורה אלא מזהחדש הזה לכם שהיא מצוה ראשונה שנצטוו בה ישראל, ומה טעם פתח בבראשית משום כח מעשיו הגיד לעמו (תהלים קיא, ו). (בראשית א א רש"י¹²).

ויש לעיין אם כן מדוע התורה חכתה עד כאן עם המצוה הזאת של קביעת החדש. ועוד, מדוע דוקא מצוה זו נאמר בה מצוה ראשונה והרי ברית מילה נצטוה בה אברהם לפניה.

ועוד מה שפר חלקה של מצוה זו דוקא להיות ראשונה לכל המצוות. ויש לומר דעד כאן נצטוונו לא כעם, וכאן המצוה הראשונה שנצטוונו כעם, ודיקא נמי ברש"י שנצטוו בה ישראל. ושפר חלקה של מצוה זו להיות ראשונה לכל המצוות, שהיא אב לכולן בכך שישראל שותפין בה להקב"ה. וכפי המובא במסכת ברכות (מט.) רבי אומר אין חותמין בשתיים (שדומין לעושין מצות חבילות רש"י שם).

איתיביה [מקשה לוי לרבי]: מקדש ישראל והזמנים [ומתרג רבי] ישראל דקדשינהו לזמנים.

ופירושו, שהקב"ה מקדש את ישראל וישראל מקדשין את הזמנים. ובזה שותפין כביכול להקב"ה בקדושתו.

¹² מקור דברי רש"י במדרש תנחומא 'בובר', שלא היה ידוע עד לפני כ-150 שנה, ולכן היו שתלו את דברי רש"י באביו שהיה שמו יצחק. ועדיין יש דרשנים בעל פה ובכתב התולים דברי רש"י באביו.... מעניין שגם בספר הזוהר מופיעה שאלה זו בשם ר' יצחק והתשובה היא שונה. ר' יצחק של הזוהר אינו מוכר לנו בספרות חז"ל.

ואכן הוא הדבר בכל המצוות כולן רק שבמצוות אחרות אין זה נראה בעליל. ואשר על כן הורנו חז"ל לברך לפני כל מצווה ולומר אשר קדשנו במצוותינו, וציונו וגו'. והכוונה בזה שכל מצווה היא המשכת קדושת הציוני האלקי אלינו. וכגון ציצית ותפילין, שנראה בעליל כיצד מתעטף בקדושה ונקשר בקדושה, וכן המצוות כולן על זה הדרך.

ואב לכולן היא מצוות קידוש החדש, שבה משתלבים הקב"ה האדם והתחדשות הבריאה במצוה אחת.

ובזה יבואר הטעם מדוע נשתתתה התורה עד עתה למצוה זו.

שנא' כח מעשיו הגיד לעמו והוא הכנה למצוות. וכח מעשיו היא הבריאה כולה, וכל עניני ההשתלשלות ממנה דרך אברהם יצחק ויעקב עד היותנו לעם.

ומבראשית ועד פרשת בא הכל בבחינת כח מעשיו הגיד לעמו. ועתה משהגיד לעמו כח מעשיו וראו כל עמי הארץ כי שם השם נקרא עלינו, הגיעה זמנה של מצוה זו. שהיא לא רק המשכת השפע האלקי, אלא כאמור אב לכולן של שותפות מלאה בהנהגת הבריאה.

ובזה ינתן טעם למעשה המופלא של מיא דיומסית ור' אלעזר בן ערך. כמובא במסכת שבת קמז: אמר ר' חלבו חמרא דפורגייתא [שם מדינה שיינה משובח, רש"י], ומיא דיומסית [נמקום שבו מים משובחים לרחצה], קיפחו עשרת השבטים מישראל. [שהיו בעלי הנאה ועסוקים בכך ולא היו עוסקים בתורה ויצאו לתרבות רעה. רש"י]. ר' אלעזר בן ערך איקלע להתם [לפורגייתא ודיומסית]. אימשיך בתריהו [אחר היין והרחצה. רש"י]. איעקר תלמודיה [נעקר תלמודו ושכחו]. כי הדר אתא קם למקרי בספרא [כשחזר קם לקרוא בתורה] בעי למקרי [רצה לקרוא] החדש הנה לךם ואמר החדש הנה לךם. בעו רבנן רחמי עליה והדר תלמודיה. [בקשו רבנן רחמים עליו וחזר תלמודו]. והיינו דתנן [נאבות פ"ד משנה י"ד] ר' נהוראי אומר הוי גולה למקום תורה וכו'. [אם ת"ח אתה אל תשב אלא במקום תלמידי חכמים. רש"י]. תנא, לא ר' נהוראי שמו אלא ר' נחמיה שמו, ואמרי לה ר' אלעזר בן ערך שמו. ולמה נקרא ר' נהוראי, שמנהיר עיני חכמים בהלכה¹³.

ולהסבר העניין יאמר: שאין לך דבר המקשר את האדם לבוראו כתורה ומצוות. ואף כי יכול לכאורה להתקרב אל הקב"ה דרך יפי הבריאה, כחמרא דפורגייתא וכמיא דיומסית, הרי הם בבחינת המפסיק ממשנתו ואומר מה נאה אילן זה מתחייב בנפשו.

ולא רק בנפשו אלא מתחייב הוא בנפש העולם כולו, שהתורה מחזקת העולמות, ובהיחלשה יתרופפו העולמות.

ואשר על כן בבואו לקרוא בתורה המחזקת כל העולמות, כהו חושיו ונסתתמו מעינותיו ובמקום החדש הנה לךם קרא בתורה החדש הנה לךם.

¹³ א"ה עירובין יג ב תנא: לא רבי מאיר שמו אלא רבי נהוראי שמו, ולמה נקרא שמו רבי מאיר – שהוא מאיר עיני חכמים בהלכה. ולא נהוראי שמו אלא רבי נחמיה שמו, ואמרי לה רבי אלעזר בן ערך שמו, ולמה נקרא שמו נהוראי – שמנהיר עיני חכמים בהלכה.

היתכן לערוך משוואה זו ר"מ = ר' נהוראי = ר' נחמיה = ר"א בן ערך? והלא ברור שהם בדורות שונים! הנהו לומר שמשוואה זו אינה נכונה, ומדובר בארבעה תנאים שונים?

הקדמת הרמב"ם למשנה. ור' מאיר נקרא גם ר' נהוראי וענינם אחד ושמו העיקרי ר' נחמיה. עד שראיתי את דברי הרמב"ם טענתי בתוקף שר' מאיר ור' נהוראי ור' נחמיה הם שלושה תנאים שונים.

יש מקשים סתירה במשנה בסוף קידושין רבי מאיר אומר לעולם ילמד אדם את בנו אומנות נקיה וקלה רבי נהוראי אומר מניח אני כל אומנות שבעולם ואיני מלמד את בני אלא תורה. הרי זו סתירה בדברי ר' מאיר = [נהוראי]! ונאמרו בזה פלפולים שונים.

ובשימת לב, נתחלפו לו האותיות דז"ך באותיות רי"ב שתחת היותו דז"ך, של הקב"ה שהוא זך וטהור מרום וקדוש ומקדש ישראל והזמנים, נהייה עתה של ריב ומדון, שהוא היפך הקדושה והטהרה. ורק על ידי תפילת רבים חזר לאיתנו, כחזרת הים לאיתנו, לתנאו הראשון שהתנה עמו הקב"ה להיות עולמו נשלט תחתיו על ידי עמל התורה. וחזר לערכו הראשון להיות הקב"ה עוזרו ורמוז בשמו: אלעזר בן ערד, ובכך חזר להיות מנהיר עיני חכמים בהלכה. כי הַחֵרֶשׁ הָיָה לְבָם הוא כניתוק מעולם הבריאה וכפירוק השותפות בין הבורא והנברא, ולעומת זאת הַחֵדֶשׁ הָיָה לְבָם, הוא קשר עם עולם הבריאה ומבטא את השותפות של הבורא והנברא בבריאה.

פֶּן לְחֶכֶם וַיִּחְכֶּם-עוֹד

אנא שלחו את הערותיכם!

הכתובת למשלוח: eliyahule@gmail.com

הערות מתקבלות גם באנגלית.

הודעה מאתר "לדעת" כאן תוכלו להוריד גליונות פרשת השבוע מדי שבוע (גם גליונו מופיע שם):

<http://www.ladaat.info/gilyonot.aspx>

מאמרנו מופיע **ונשמר** באוצר החכמה בפורום דקדוק ומסורה

<http://forum.otzar.org/forums/viewtopic.php?f=45&t=10317&p=272195#p272195>

מאמרנו מופיע **ונשמר** באתר דרשו <http://www.dirshu.co.il/?p=140390>

אם אתה מתעניין

בהבטים הלשוניים של התורה

(לשון המקרא, המשנה, התלמוד וכו')

אתה מוזמן להרשם (בחנם)

לקבלת דוא"ל בגושים לשוניים

בכתובת: info@maanelashon.org

☺ בוא להחכים את עצמך ואת שאר המכתבים ☺

למביני האנגלית: באתר שמע ישראל בקישור:

www.shemayisrael.co.il/parsha/klarberg/index.htm

יש מאמרים דקדוקיים מהרב משולם קלרברג נר"ו מקרית ספר על פרשיות התורה.

עוד אתר למביני האנגלית:

<http://balashon.blogspot.com/index.html>

ועוד אתר (אפשר להעיר שם בעברית):

<http://dikdukian.blogspot.com>

באתר לענייני סת"ם של אליהוא שנון יש הערות לשוניות על סדר התורה:

www1.saad.org.il/elihiu

אנו ממשיכים להתפלל לשלום אחינו בית ישראל בכל מקום.

יתן ה' את אויבינו ניגפים לפנינו, בשבעה דרכים ינוסו לפנינו. ונזכה לקיום וַיִּגְרַשׁ מִפְּנֵיךְ

אויב וַיֹּאמֶר הָשִׁמְד!

אנו ממשיכים להתפלל לרפואת כל חולי ישראל. שמות ישמרו כאן רק במשך חמישה שבועות אם לא תהיה בקשה להארכה. להוציא מכל ספק לא נדרש כל תשלום. **יש להוסיף בכלל חולי ישראל את הפצועים ממלחמת תג שמיני עצרת**

לזיווג הגון; נחמן שמחה בן אורלי, שלמה בן מלכה פרל. חגי בן חנה. דויד יצחק בן נעמי בילא; ישראל בן חיה רבקה; בת-שבע ברכה בת אילנה טובה רבקה; מרדכי משה בן אילנה טובה רבקה; דינה בילא בת שרה; חיה בת שרה; אברהם שמחה בן שרה, משה גרשון בן מרים. אליהו בן פננה, שרה רבקה בת נחמה, צביה בת חיה. שיר בת מיכל-מיכלי ושמשון אברהם; טל בת מיכל-מיכלי ושמשון אברהם... יחיאל בן רינה, ארז בן בלה; אדר בת מלכה; מרדכי בן מיכל; אביגיל בת אלגרה. יוסף בן שרה. ברוך יהושע ירחמיאל בן אסתר; ודבורה שרה בת רחל לביאה, חיים שמואל בן יהודית. דן אוריה בן ימימה. לייב ראובן בן מאשה.

לחיוזק, פרנסה והצלחה כללית: אלקנה פינחס בן שרה רבקה; חוה בת שרה רבקה; אליעזר בן דינה; גיטל מינדל בת דינה; הודיה בת אמירה; אליהו בן אמירה; דניאל בן חיה; מיכה שלמה ישראל בן מזל מתילד; חנה צופיה בת זלטה זהבה; צביה בת חנה צופיה; אברהם חי בן חנה צופיה; רחל בת חנה צופיה; אלחנן בן חנה צופיה; ליטל, הדר וזהר בנות רבקה; עידו, דני ואורן בני אהובה; נורית בת טובה; יפה בת אסתר; שקד בת רעות; יעל לינוי בת מלכה; אייל משה בן ציפורה; רפאל בן מרים; מלכה בת שמחה; שיר בת יעל; הנא חוה בת רבקה לאה. אילן בן שרה. זרע של קיימא; ורד בת מרגלית; רות דינה בת גאולה; יונתן בצלאל בן רבקה – שרון רבקה בת חיה שרה; משה צבי בן חיה שרה – גילה בת שולמית; רפאל ניסן בן חיה שרה – שושנה מנוחה בת שולמית. רבקה בת חנה; אור בת גלי, בן בן חוה; משה צבי בן אילנה – שפרה מרב בת אורנה. משה אליהו בן גילה ובת-אל בת סיגל. משה יום-טוב בן רבקה – יהודית מלכה בת מרים בתיה. יהודה בן סימה – בילה דבורה בת רחל בת שבע; יעקב דוד בן אמנה – חוה לאה חנה בת רחל בת שבע. משה בן נעמי.

ולרפואה שלמה; מרדכי דוב בן הדסה, אילן בן כרמלה, יצחק מאיר בן בת שבע, יצחק אייזיק בן טריינא רבקה; יהודה בן חיה אסתר; משה שלמה בן לאה; דבורה לאה אהובה בת שולמית; דויד בן רעות, יעקב אליהו בן פרומה, מלכה בת יהודית, יצחק בן נסיה, עליזה בת עיילא עיישא, אסתר נוסרת בת רחל טאוס; רמונד בת אסתר; אלעד בן דינה, רינה בת זיאנה; דויד שלום בן ויקטוריה; רבקה רות רותי בת לאה לילי ליינה ודויד דונא דויד; רות יטקא בת מלכה רחל וברוך. שובה בת מיכל. יהושוע בן פראדל. שירה יעל בת ליאורה שרה; יהודית עשירה בת סולטנה; זינה בת חסיה; חמדתיה דיצה בת רבקה, תמר בת רבקה, משה בן חנה הנדל, יונתן בן שלומית אטל. משה בן דבורה; נתן בן יקוטה; טליה-אסתר בת רויטל. נחמה בתיה בת חיה; רפאל בן שאשונה (שושנה); אברהם אלימלך בן מינדל. ישראל משה בן ציפורה פיגא; יוסף נח בן לאה צביה. נועם עליזה בת זהבה רבקה; ברוך בן צביה. צפורה בת אסתר; עזריאל בן רומה; אוריאל בן פננה; נתן בן בלה בתיה. בנימין שלמה בן חוה, חזקיהו רפאל אליהו אליעזר בן תורית. אוהד בן שירה, מרדכי בן חוה ינטה; אלגרה בת רחל, נעם עליזה בת זהבה רבקה, יהודה ברוך בן עיינה, נחום אלימלך רפאל בן זהבה רבקה. ישראל מנחם בן רחל. חיים דוד בן אינה אסתר; אפרים בן יעל. אהרון יהודה בן טובה. בת שבע בת שרה חיה, הודיה בת רבקה. יניב בן אהובה, הודיה בת אסתר. איתי בן אהובה. עופר משה בן מלכה אליאן; ישי חי בן רנה, רחל בת רבקה. משה הלל בן מינדל; רחל בת רבקה צפורה; כרמלה בת גורגיה. יוסף בן מזל; טליה חיה בת אסתר; אברהם נח בן יהודית. איטה בת חיה, אורה בת ראינה, חביבה בת מרשה יהודית, הודיה בת אמירה; אברהם ישעיהו בן חנה בריינדיל. נועה בת גוליה; רחל בת יעל; אמונה בת מיטל; תמר בת מלכה; חוה בת שרה רבקה; הדסה בת שרה רבקה. אסתר בת תהילה. כליל משה בן נטע גניה. אברהם שלמה בן טשאנא רבקה. יעקב אליהו בן פרומה ברכה; יואל דוד בן חוה; אברהם צבי בן חנה מרים; שמחה בן ציון בן שרה פשה; מיכאל בן רוזילה; מיכאל אריה בן פרומה. שלמה חיים בן לאה; אלחנן בן רבקה. זקי אפרים בן גורגיה, יובל בן יפה. יצחק בן נחמה בריינה. זאב שמואל בן חיה דהינה. מיכאל בן סעדה, נפתלי אלימלך בן שרה.

תפילה לפדיון השבויים ממלחמת שמיני עצרת אחינו כל בית ישראל. הנתונים בצורה ובשביה. העומדים בין בים ובין ביבשה. המקום ירחם עליהם ויוציאם מצרה לרוחה. ומאפלה לאורה. ומשעבוד לגאולה. השתא בעגלא ובזמן קריב. ונאמר אמן:
בכלל השבויים יש להוסיף את הנגד' אהרן בן הינדא אסתר גיטל (רוזנפלד) שיזכה במהרה לצאת מאפילה לאורה ומשעבוד לגאולה, **ועמידם בן נורית** בן אוליאל אשר נאשם בהאשמת שוא ברצח משפחה בדומה בעוד הרוצחים האמיתיים מסתובבים חופשיים! ומוחזק בתנאי מאסר חמורים ביותר!

עתה שמענו שנוספו עצורים מנהליים חדשים ממתישבי יו"ש, אחרי שהקודמים שוחררו. ואריאל דנינו הורחק שוב אחרי שזיהה פעילות הסתה של השב"כ לגייס מודיעים מציבור מתיישבי יו"ש

נקרא כל אחד לומר פרק תהילים לישועת **הרב עמירם בן נורית** שקיבל מאסר עולם בעלילות שווא והודאה שהוא הודה מתוך עינויים.

וַתָּכֵל כָּל-עֲבֹדַת מִשְׁכַּן אֹהֶל מוֹעֵד וַיַּעֲשׂוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל כְּכֹל אֲשֶׁר צִוָּה יי אֶת-מֹשֶׁה בֶּן עֲשׂוֹ:

כְּכֹל אֲשֶׁר-צִוָּה יי אֶת-מֹשֶׁה בֶּן עֲשׂוֹ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת כָּל-הָעֲבֹדָה: וַיֵּרָא מֹשֶׁה אֶת-כָּל-הַמְּלָאכָה וְהִנֵּה עָשׂוּ אֹתָהּ כַּאֲשֶׁר צִוָּה יי בֶּן עֲשׂוֹ וַיְבָרֶךְ אֹתָם מֹשֶׁה:

כִּי עָנָן יי עַל-הַמִּשְׁכָּן יוֹמָם וְלַיְלָה לֵילָה בּוֹ לְעֵינַי כָּל-בֵּית-יִשְׂרָאֵל בְּכָל-מַסְעֵיהֶם:

כֹּה-אָמַר אֲדֹנָי יי רַב-לָכֶם נְשִׂאֵי יִשְׂרָאֵל חֲמֵס וְשָׁל חֲסִירוֹ וּמִשְׁפָּט וּצְדָקָה עָשׂוּ תְּרִימוּ נְרָשְׁתִּיכֶם מֵעַל עַמִּי נָאִם אֲדֹנָי יי: מֵאֲזֵנֵי-צֶדֶק וְאִיפַת-צֶדֶק וּבֵת-צֶדֶק יִהְיֶה לָכֶם:

וְלֹא-יִקַּח הַנָּשִׂיא מִנְחֹלֶת הָעָם לְהוֹנֵתָם מֵאֲחֻזָּתָם מֵאֲחֻזָּתוֹ יִנְחַל אֶת-בְּנָיו לְמַעַן אֲשֶׁר לֹא-יִפְצְּוּ עַמִּי אִישׁ מֵאֲחֻזָּתוֹ:

אִם-שְׁנוֹתַי בִּרְקַת חֲרָפִי וְתֹאחֲזוּ בְּמִשְׁפָּט יָדֵי אֲשִׁיב וְנָקָם לְצַרִּי וְלִמְשַׁנְּאֵי אִשְׁלָם: אֲשַׁכֵּיר חֲצִי מִדָּם וְחֲרָבִי תֹאכַל בָּשָׂר מִדָּם תִּלְלִי וְשִׁבְלָהּ מִרְאֵשׁ פְּרָעוֹת אוֹיְבִי: תִּרְגְּמוּנוּ גוֹיִם עִמּוֹ כִּי דָם-עֲבָרְיוֹ יָקוּם וְנָקָם יֵשִׁיב לְצַרִּיו וְכִפֹּר אֲדָמָתוֹ עִמּוֹ: